KLIMA- OG FORURENSNINGS-DIREKTORATET

Inspeksjonsrapport

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96
Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett:www.KLIF.no

Informasjon om virksomheten

Virksomhetens navn: ERAS Metal AS	Rapportnummer: 2009.274.I.SFT
Postadresse: Postboks 91, 6991 HØYANGER	Dato for kontrollen: 10.desember 2009
Besøksadresse: Slugbygget Leira Næringspark, 6993 HØYANGER	Organisasjonsnr.: 984358091
Telefon: 57 71 50 15	Saksnr.: 2008/28
Bransjenr. (NACE-kode): 38.320	Tillatelse datert: 18.06.2003, endret 01.04.2009
Virksomheten er: ☐importør ☐forhandler ☐produsent ☐bruker ☒annet: Behandlingsanlegg for farlig avfall.	☐ISO-14001-sertifisert ☐EMAS-registrert

Informasjon om inspeksjonen

Kontaktpersoner fra virksomheten ved kontrollen: John Inge Skrede (HMS-leder Scanarc) Gry Helen Haukereid (HMS-leder ERAS Metal AS) Roger Søreide (driftssjef) Børge Gunnarskog (vedlikeholdssjef)	Fra Klima- og forurensningsdirektoratet: Anne-Elisabeth Arnulf Hilde Sundt Skålevåg

Følgende hovedtema ble kontrollert:

☒internkontroll	☐støy
☒risikovurdering	☐forbudte og strengt regulerte stoffer
☒utslipp luft og/eller vann	☐substitusjon
☒farlig avfall	☐klassifisering, merking og emballering
☐storulykke	☐deklarering til Produktregisteret
☐egenrapportering	☐sikkerhetsdatablader
☒tillatelse	☐tankanlegg
☒vedlikehold	☐annet:

Bakgrunn for inspeksjonen:
Særskilt oppfølging etter at forrige kontroll avdekket utslipp av kvikksølv til luft.

Resultater:
Bedriften har etter de forrige inspeksjonene installert filter for rensing av kvikksølv til luft. Nye utslippsmålinger viser at dette filteret fungerer godt og at utslippene av kvikksølv er betydelig redusert. Bedriften har også installert nye måleinstrumenter for å følge opp utslippene til luft og vann og er godt i gang med å etablere gode internkontrollrutiner. Bedriften har fortsatt mangler som er nærmere beskrevet fra side 3 i rapporten. *Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.*

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift.

2/2-2010	Hilde S. Skålevåg		Bjørn Bjørnstad
dato	inspektør	Klima- og forurensningsdirektoratet	Seksjonssjef

Oppfølging etter kontrollen
Bedriften plikter snarest å rette opp avvik beskrevet i denne rapporten. Klima- og forurensningsdirektoratet ber om en skriftlig bekreftelse innen 15. mars 2010 på at avvik er rettet. Dersom virksomheten mener at det ikke lar seg gjøre å rette opp avvikene innen denne fristen, skal det redegjøres for årsaken og fremlegges en tidfestet handlingsplan for det videre arbeidet.

Varsel om tvangsmulkt
Klima- og forurensningsdirektoratet varsler herved at dersom vi ikke har mottatt en tilbakemelding innen 15. mars 2010 med en bekreftelse på at avvikene er rettet, vil vi vurdere å fatte vedtak om tvangsmulkt, jf. forurensningsloven § 73. En eventuell tvangsmulkt vil tre i kraft etter en fastsatt frist og være i størrelsesorden kr 50 000,-. Kommentarer til varselet kan sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

Gebyr for virksomhet med tillatelse
Bedriften er plassert i risikoklasse 2, jf. forurensningsforskriften § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet. Dette innebærer at bedriften skal betale kr 11 100 i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes.

Offentlighet i forvaltningen
Inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Klima- og forurensningsdirektoratets postlister www.klif.no. jf. offentlighetsloven. Rapporten sendes også til Fylkesmannens miljøvernavdeling i Sogn og Fjordane og til Høyanger kommune.

Virksomhetens navn: ERAS Metal AS Dato for kontrollen: 10.desember 2009

Definisjoner

Avvik: Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrolloven, forskrifter hjemlet i disse to lovene, eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner.)

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Bakgrunn for kontrollen/resultater

Inspeksjonen ble gjennomført for å følge opp bedriftens arbeid med å redusere utslippene til luft og var en oppfølging etter inspeksjoner i februar 2009 som avdekket alvorlige brudd på tillatelsen og utslipp av kvikksølv til luft. I tilegg ble også bedriftens oppfølging av utslippene til sjø, avfall og kjemikaliehåndtering og vedlikehold av utstyr som har betydning for utslippene til luft og vann tatt opp under inspeksjonen.

Bedriften har etter de forrige inspeksjonene installert filter for rensing av kvikksølv til luft. Nye utslippsmålinger viser at dette filteret fungerer godt og at utslippene av kvikksølv er betydelig redusert. Bedriften har også installert nye måleinstrumenter for å følge opp utslippene til luft og vann og er godt i gang med å etablere gode internkontrollrutiner. Bedriften har fortsatt mangler som er nærmere beskrevet i avvik og anmerkninger.

Avvik

Det ble konstatert 4 avvik under inspeksjonen.

Avvik 1:
Bedriftens oppfølging av utslippene til vann er mangelfull

Avvik fra:
Tillatelsen datert 18. juni 2003, sist endret 1. april 2009 pkt. 11.2

Kommentar:
I følge tillatelsen skal bedriften gjennomføre kontrollmålinger av utslippene til vann. Prøvetaking og analyse skal utføres etter Norsk Standard der dette finnes eller tilsvarende metoder som gir like sikre resultater.

Bedriften har etter forrige inspeksjon installert ny vannprøvetaker og vannmengdemåler. Vannprøvetaker var plassert i et nytt skap mer skjermet fra søl og spill men bedriften opplyste at plasseringen fortsatt ikke var optimal og at den kunne føre til at prøver ble kontaminert. Bedriften har registrert og rapportert avvik på grunn av kontaminering av prøver etter ombyggingen.

Bedriften tar ut en ukeblandprøve for å analysere på tungmetaller i utslippet. Prøvene tas ut mengdeproporsjonalt og ca hver 10 m3. Deler av prøven sendes ukentlig til eksternt

laboratorium. Bedriften kan ikke dokumentere at prøvene tas i henhold til Norsk Standard eller tilsvarende metode.

Under inspeksjonen ble det avdekket at renset prosessvann blandes med kjølevann i en kum inne i bedriftens produksjonshall. Etter ombygging er denne kummen åpnet og det er fare for at forurensning fra produksjonshallen går til sjø via denne kummen.

Avvik 2:
Bedriftens håndtering av kjemikalier, avfall og farlig avfall er mangelfull

Avvik fra:
Tillatelsen datert 18. juni 2003, sist endret 1. april 2009 pkt. 7.

Kommentar:
Kjemikalier og egenprodusert farlig avfall skal merkes og lagres på en forsvarlig måte. Bedriften har lagret noen kjemikalier og noe farlig avfall innendørs som manglet merking eller ikke var tilstrekklig merket.

I følge tillatelsen skal bedriften lagre farlig avfall slik at den sikrer at farlig avfall ikke medfører avrenning til grunnen, overflatevann eller avløpsvann.

Mottatt farlig avfall, rødstøv, transporteres over et område uten fast dekke i forbindelse med transport fra kai og inn til lager.

Konteiner med oppsamlet vann fra vaskebil og utvendige sikkerhetsrenner står lagret utendørs med fare for overløp til grunnen ved store nedbørsmengder. Deler av lagerområdet der konteineren er plassert, har ikke fast dekke. Bedriften har ingen faste rutiner for å kontrollere fyllingsgraden av konteineren som er åpen.

I følge tillatelsen skal produksjonsavfall leveres til gjenvinning når det finnes tilgjengelige gjenvinningsmuligheter for sortert avfall.

Bedriften håndterte under inspeksjonen slagg som et biprodukt selv om det ikke var oppnådd noen avsetningsavtaler for dette slagget. Klima- og forurensningsdirektorat er av den oppfatning at dette slagget per i dag er å regne som næringsavfall og av den grunn skal leveres til godkjent mottak.

Bedriften har lagret slagg hos en ekstern mottaker som ikke har tillatelse til denne lagringen. Det er lagret ca 25 000 tonn. Saken behandles av lokale myndigheter og følges opp som egen sak i Klima- og forurensningsdirektoratet.

Under inspeksjonen ble det observert at det var lagret slagg med svært høy temperatur. Deponiet var ikke sikret for uvedkommende og dette ble tatt opp med bedriften kort tid etter inspeksjonen. Bedriften har etablert nye rutiner som skal sikre at det ikke kommer varm slagg til områder utenfor bedriften.

Avvik 3:
Rutiner for forebyggende vedlikehold av utstyr som har betydning for ytre miljø er mangelfulle

Avvik fra:
Tillatelsen datert 18. juni 2003, sist endret 1. april 2009 pkt. 10.3, HMS-forskriften § 5 2. ledd pkt. 7.

Kommentarer:
Ifølge tillatelsen skal bedriften sørge for tilstrekkelig vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

Bedriften har et maskinregister og det meste av utstyret er registeret og merket. Utstyret knyttet til prøvetakingen av luft og vann er merket og inngår i registeret. Bedriften har startet arbeidet med et system for forbyggende vedlikehold og har utarbeidet sjekklister for ettersyn og enkelt vedlikehold av prøvetakingsutstyret. Bedriften har ikke utarbeidet kalibreringsrutiner for de automatiske måleinstrumentene som måler/tar prøver av utslippene til luft og vann, men instrumentene er nye og installert i 2009.

Bedriften mangler dokumenterte rutiner for forebyggende vedlikehold av pumper, tanker, lagertanker, alarmfunksjoner, rør og rørsystemer, sikringsrenner og kummer. Det er ikke utarbeidet historikk for utstyr som har betydning for ytre miljø.

Avvik 4:
Bedriftens oppfølging av miljørisikovurderingen har mangler

Avvik fra:
Tillatelsen datert 18. juni 2003, sist endret 1. april 2009 pkt 2.2, 8.1, og 8.2.
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid virksomheter (HMS-forskriften) § 5 2. ledd pkt. 6.

Kommentarer:
I følge tillatelsen skal bedriften gjennomføre en miljørisikovurdering av sin virksomhet der kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Bedriften skal også ha en oppdatert oversikt over forebyggende tiltak med ansvarlig utfører og tidsfrister.

Bedriften har utarbeidet en miljørisikoanalyse sommer 2009. Risikoanalysen omfatter imidlertid ikke alle forhold knyttet til ytre miljø. Eksempler på dette er vurdering av rør og kummer og søl til kum med utløp av renset prosessvann og kjølevann.

Risikoanalysen inneholder noen opplysninger som ikke lenger stemmer. Eksempler på dette er opplysninger i forbindelse med prøvetaking av renset prosessvann og oppsamling av overflatevann/ vaskebilvann i rød konteiner.

Bedriften har ikke utarbeidet en handlingsplan eller tiltaksplan for gjennomføring av tiltak knyttet til risikovurderingen.

Anmerkninger

Det ble konstatert 2 anmerkninger under inspeksjonen.

Anmerkning 1:
Bedriftens utslippskontroll til luft og vann kan forbedres

Kommentarer:
Bedriften har to utslippkilder til luft, utslippene gjennom prosesspipe og utslippene gjennom ventilasjonspipe. For å bedre kvaliteten på overvåkingen av utslippene til luft av kvikksølv og støv har bedriften installert kontinuerlige målere for både kvikksølv og støv i utslippsgassen fra prosessen. Målerne er plassert før scrubber som tar ut en delstrøm for oppvarming av vaskevann, mens målingene som gjennomføres av eksternt laboratorium tas etter scrubber i prosesspipa.

Bedriftens egne målinger korrelerer ikke med målinger fra eksternt laboratorium. Resultatene fra de eksterne målingene vil brukes forbindelse med rapportering av utslippene til luft. Under inspeksjonen kunne bedriften ikke dokumentere hvilken betydning forskjellene i målepunktenes plassering har for utslippsmålingene og dermed utslippsmengdene.

Det er viktig at bedriften rapporterer alle utslipp i egenrapporten til SFT og at usikkerheten i målingene vurderes og angis. Utslippene fra ventilasjonsluft og utslipp som skjer i forbindelse med oppstart og nedtrapping av ovnen må måles/beregnes og inngå i de totale utslippene som rapporteres til Klima og forurensningsdirektoratet.

Under inspeksjonen tok Klima- og forurensningsdirektoratet ut en stikkprøve av utslippsvannet fra bedriftens prøvetakingsstasjon. Prøvetakingen er forbundet med stor usikkerhet, blant annet ble produksjonsforholdene ikke vurdert da prøven ble tatt ut. Stikkprøven ble sendt til analyse hos Eurofins – se vedlagte analyserapport. Resultatene kan tyde på at det i tillegg til tungmetallkomponentene det er satt spesifikke krav til i tillatelsen, kan være små men målbare utslipp av krom (Cr) og arsen (As) i utslippene til sjø. Bedriften kan ikke dokumentere nivåene på disse utslippene.

Anmerkning 2:
Bedriftens internkontrollrutiner kan forbedres

Kommentar:
Bedriften jobber aktivt med å systematisere og dokumentere egne HMS-/internkontrollrutiner.

Bedriften mangler fortsatt dokumenterte rutiner for flere deler av driften. Eksempler på dette:

- renholdsrunder som skjer hver uke
- kontroll av sikkerhetsrenner
- kontroll av rød konteiner
- merking og lagring av kjemikalier og egenprodusert farlig avfall
- beredskapsplan mot akutt forurensning

Bedriften er underlagt Industrivernet for hele næringsområdet de er en del av og øver sammen med Industrivernet. I følge tillatelsen skal bedriften på bakgrunn av en miljørisikovurdering etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal dokumenteres i en beredskapsplan.

Prosedyren (R045) for prøvetaking er ikke oppdatert.

Ved inspeksjonene i februar 2009 ble det gitt et avvik på at bedriften manglet rutiner for å rette opp overtredelser fastsatt i krav fra myndighetene. Bedriften har utarbeidet en prosedyre for "Ledelsens gjennomgang" for å sikre at avvik blir rettet opp. Ledelsens gjennomgang var ikke gjennomført på inspeksjonstidspunktet.

Kommentarer/andre forhold:

Utslipp til vann
Bedriften benytter en forenklet metode (Dr. Langes Metode) ved analyse av tungmetaller i vann. Resultatene avviker fra resultatene fra analysene gjennomført av eksternt laboratorium. Det ble opplyst at resultatene fra ekstern analyse ville bli brukt ifbm rapportering av årlige utslipp til sjø, men det arbeides for å validere egen analysemetode for å få raskere svar som kan benyttes til driftoppfølging og prosessoptimalisering.

Bedriften har installert en scrubber etter kvikksølvfilteret der det tas ut en delstrøm av avgassen for å varme opp vaskevann. Det er uklart hvor stor denne delstrømmen er, om den varierer og også hvilken betydning den kan ha på utslippsmengdene av tungmetaller. Kondensvann fra prosesspipa ar vist seg å være svært sur med pH ned på 3. Bedriften opplyste at dette vannet føres ned i en renne i produksjonslokalet og at det ledes til sjø via prøvetakingsstasjonen.

Lagring av farlig avfall – råstoff
Bedriften lagrer 3500 tonn med rødstøv på et område eid og leid ut av Hydro Aluminium Høyanger. Det ble opplyst at lageret ville være tømt i juni 2010.

Bedriften er i ferd med å bygge om lagerhallen for mottatt rødstøv.

Dokumentunderlag

Tillatelse til utslipp sist oppdatert 1. april 2009
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
Utdelt dokumentasjon:

- Miljøhandlingsplan 2009
- Målerapport emisjoner til luft oktober 2009 fra Hardanger Miljøsenter
- Typisk flytskjema en måned juli & august
- Flytskjema prosess
- Flytskjema vannrenseanlegg
- Utkast månedsrapport november 2009
- Regneark med oversikt over interne og eksterne vannanalyser 2009

Utslippsoversikt - Månedsrapport ut november 2009
Støvutslipp 2009 sammenligninig eksterne og interne målinger
Hg- utslipp sammenligning eksterne og interne målinger
Bilder av lossing
Datablad på fiberduk og bigbags
Datablad fra slagg
Prosedyre R-147
Prosedyre R-045
Prosedyre R-146
Prosedyre R-029
Sjekklister for: gassrens,O2 måler, Hg-måler, prøvestasjon, pH-måler, kontroll av bygning
Tegning forslag til ny plassering av prøvestasjon
Vedlegg egenrapport 2007/ 2008
Interne vannanalyser